

DN Debatt

”Förenklad och ohistorisk syn på säkerhetspolitiken”

PUBLICERAD 2016-01-07

På DN Debatt (7/1) publicerades en debattartikel med rubriken ”Låt inte rysskräcken hindra oss från att gå med i Nato” undertecknad av 25 försvarsdebattörer med ambassadör Tomas Bertelman och generalmajor Karlis Neretnieks i spetsen. Artikeln vittnar om en förenklad och ohistorisk syn på Sveriges säkerhetspolitik, skriver förre Moskva-ambassadören Sven Hirdman.

Sveriges säkerhetspolitik syftar till att trygga Sveriges säkerhet i vid bemärkelse. Det innebar inte bara att vi skall ha ett ändamålsenligt och trovärdigt försvar mot eventuell aggression utan även att vi bör föra en politik som minskar och helst undanröjer riskerna för att vi blir indragna i konflikter som hotar vår säkerhet. Det är således ett starkt svenskt intresse, att det råder fred och avspänning i vårt område här i Nordeuropa och i synnerhet i stormaktsrelationerna.

De 25 ”musketörerna” har två grundläggande argument för sitt ställningstagande att Sverige bör gå med i Nato:

1. Att Ryssland är en aggressiv stormakt som hotar andra länder, inklusive i Östersjöregionen, och att Sverige skulle få skydd från sådan aggression genom medlemskap i Nato.
2. Att de baltiska staterna är särskilt utsatta för rysk aggression, och att för att de skall kunna försvaras av Nato krävs svensk medverkan i samarbete med Nato, dvs. medlemskap.

Låt oss granska dessa argument närmare.

Det är riktigt att spänningen har ökat i hela Europa till följd av den ryska aggressionen mot Ukraina och Natos svarsåtgärder mot Ryssland. Den rysk-ukrainska konflikten har emellertid sina egna historiska orsaker sammanhängande med Sovjetunionens sammanbrott och brytande av de utomordentligt nära förbindelserna mellan de ryska och ukrainska folken. Allt tyder på att denna konflikt nu håller på att trappas ned i insikt om

bägge staternas gemensamma intresse. EU, särskilt Tyskland och Frankrike, liksom OSSE spelar här en viktig roll.

Det för Sverige allvarliga är att Östersjöområdet för första gången sedan Andra världskriget har blivit ett högspänningsområde med ökade militära aktiviteter från såväl Rysslands som Natos sida. Det finns dock inga som helst belägg för att Ryssland oprovocerat skulle vilja angripa ett land i regionen, medlem av Nato eller ej. Ett sådant krig skulle innebära Rysslands ruin och inte medföra några fördelar. Ryssland har nog av problemen inom sitt territorium. En annan sak är att om en militär stormaktskonflikt av i dag oförutsebara anledningar skulle uppstå i Europa, då blir vi alla indragna, medlemmar av Nato eller ej. Slutsatsen av detta resonemang är att vi bör söka förhindra en sådan utveckling genom att bidra till avspänning mellan stormakterna. Det är motsatsen till att gå med i Nato, eftersom det skulle bidra till att höja spänningen mellan Ryssland och Nato.

Vad gäller förhållandet mellan Ryssland och de baltiska staterna är det riktigt att det av historiska skäl finns spänningar i detta förhållande. Oron på baltisk sida är förståelig, och det är därför som de har sökt sin trygghet hos Nato och hos EU. Icke desto mindre saknas skäl att tro att Ryssland skulle vilja angripa dessa stater. Vad skulle vinsten vara för Ryssland att förvärva dessa små territorier, vars befolkningar avskyr Ryssland, samtidigt som Ryssland skulle få ett krig med Nato på halsen och riskera sina egna vitala intressen som en välmående stormakt? De problem som finns i grannrelationerna mellan Ryssland och balterna måste redas ut av dem själva med hjälp av EU och andra. Att Sverige skulle gå med i Nato för att föra krig mot Ryssland för att försvara balterna är en befängd tanke. Det skulle enbart leda till katastrof för oss alla. Sverige bör i sin säkerhetspolitik verka för fred och inte för krig.

Två avslutande synpunkter:

1. I rådande situation med stark spänning mellan Ryssland och USA/Nato vore ett svenskt Nato-medlemskap synnerligen olämpligt, eftersom det inte skulle ge oss mer utan mindre säkerhet. Vår säkerhet måste bygga på ett eget välavvägt totalförsvar och en aktiv fredsbefrämjande utrikespolitik. Det som var en klok politik under det kalla kriget, då Sovjetunionen var en farligare och mäktigare militärmakt än dagens Ryssland, är en klok politik även i dag.
2. När vi utformar vår säkerhetspolitik ligger det i vårt intresse att ta hänsyn till våra grannländer, inte minst till Finland. Med sin långa landgräns mot Ryssland befinner sig Finland i ett annorlunda geopolitiskt läge än Sverige. Ett svenskt beslut om medlemskap i Nato

skulle försätta Finland i en svår situation. Finland liksom Sverige torde bäst tjäna på att våra två länder står utanför militärallianser samtidigt som vi är nära integrerade i de västeuropeiska gemenskaperna och har goda bilaterala relationer med stormakterna.

Sven Hirdman, fd ambassadör och statssekreterare, författare till boken "Ryssland och svensk säkerhetspolitik – 50 år i utrikespolitisk tjänst"

DN Debatt. 7 januari 2016

Debattartikel

25 försvarsdebattörer:

"Låt inte rysskräcken hindra oss från att gå med i Nato"

Repliker

Förre Moskva-ambassadören Sven Hirdman:

"Förenklad och ohistorisk syn på säkerhetspolitiken"

Bodil Valero, Europaparlamentariker för Miljöpartiet de Gröna, försvars- och säkerhetspolitisk talesperson för gröna gruppen i Europaparlamentet:

"Bättre rusta upp Sverige än gå med i Nato"

Pierre Schori och Maj-Britt Theorin:

"Sveriges antikärnvapenpolitik omöjlig med Nato-medlemskap"